LIETUVIU S-GOS BRAZILIJOJ ORGANAS
LEIDZIA LIET. S-GA BRAZ.
Redakcijos ir Administracijos adresas:
„LIETUVIS"
Rua Bandeirantes, 474,
Caixa Postal, 1764.
Tel. 4-3925
São Paulo — Brasil.

LIETUVIS

JORNAL LITHUANO

Prenumeratos kaina:
Brazilijoj metams 12 milreisu, pusm 6 milreisai.
Užsienin metams 20 milr. pusm. 10 milreisai.
Atskiras numeris 300 reisu
Redakcija atidaryta nuo 12 iki 4 v. v.
Redaktorius St. Vancevičius.
Atsakomasis redaktorius
Dr. Egaz Muniz.

10-ti MET. | SÃO PAULO, 1938 m. Gegužės - Maio mėn. 7 d. | NR. 19 (487)

Motinos Dienos proga sveikiname lietuves Motinas.

Piktžolės turi bûti išrautos iš lysvių!

Gyvenimas yra didžiausia mokykla. Tik dirbant ir kovojant dėl bûvio pilnai pasireiškia žmonių gabumai ir bendravimo bei doros supratimas. Kitaip sakant, žmogus parodo savo veidą.

Mûsų kolonijos viešame gyvenime taip pat reiškiasi kova. Ji vyksta nuo pat pirmųjų organizacijų įsikûrimo, kada jos pradėjo plėsti savo veikimą ir varžytis dėl įtakos savo tautiečių tarpe. Ir nelaimingi tie vadai, kurie svajoja apie utopišką vienybę! Jų pastangos dûžta atsimušusios į realaus gyvenimo uolas ir apsunkina, vadinamą normalų, tarpusavio santykių išsivystymą. Varžytinės ir kova yra normalus ir bûtinas gyvenimo akstinas. Bet kovos priemonės skirsto žmones į kultûringus ir barbarus.

Žinome, kad pagerbiami kartais net priešai. Tai iššaukia žmogaus veiksmų kilnumas. Mes, Brazilijos lietuviai, tuo pasidžiaugti negalime, nes laikas nuo laiko mes susitinkam su kaukėtais veidais. Tai mûsų kolonijos nelaimė, nes jie žlugdo ir taip silpną organizacinį savo tautiečių veikimą ir sugriauna bet kokį tarpusavio pasitikėjimo ramstį. Kaip kruopštus daržininkas rauja piktžoles iš savo daržo lysvių, taip lietuviškos organizacijos turi išmesti tokius dviveidžius iš padorių savo narių tarpo!

Nelaimingų dvasios ubagų choras.

Jį sudaro K. Uckus, kun. A. Arminas, kun. P. Ragažinskas, A. Dutkus ir dar trys nelaimingiejie, kurie pateko į pirmųjų pinkles. Visas šis nelaimingų dvasios ubagų choras, Centrą sudarančių organizacijų vardu, nors jų kaikurios jau senai išnykusios, pasirašė bjauriausius skundus prieš mokytojus, L. S. Br., laikraštį „Lietuvis" ir net prieš Lietuvos Respublikos Konsulą! Gi viešame gyvenime jie kryžiavojasi, mušasi į krûtinę gindami savo nekaltybę, o savo bjaurius darbus mėgina slėpti po nekaltų avinėlių kauke. Tai padarai, kurie niekšingu bûdu žemina brazilijos lietuvių vardą. Šiandie jie sudaro vadinamo Centro „branduolį"... Jie drįsta kviesti visus lietuvius į to „Centro" susirinkimą, kad nuramintų už Judo gražius parduotą jų sąžinę!

Eikite!..

Lietuvių Sąjunga Brazilijoj sutiko leisti jums susirinkti Mokos mokykloje...

Eikite! Nes sutikimas duotas, kad Jûs susirinkę galėtumėt išrauti tas piktžoles iš lietuviškųjų organizacijų narių tarpo. L. S-ga Brazilijoj rėmė ir rems lietuvių organizuoto veikimo pastangas, bet daugiau neturės jokių kalbų su toms organizacijoms, kurios nepasmerks tų dvasios ubagų vartojamų kovos priemonių. Gana niekšybių! Gana už Judo grašius melagingai įskundinėti savo tautiečius!... Jau keli mėnesiai praėjo, kai nesigirdi apie „komunistais" įskųstų lietuvių gabenimus į salas ir ištrėmimus. O ar visi pagalvojate — KODĖL? Ar visi žinote, kodėl senasis Judas pergyvena piniginius krachus?... Taip yra tik po to, kai buvo viešai iškelta melagingų įskundinėjimų autoriai, kurie tam tikrais laikotarpiais padarydavo ir savo šlamštlapį „raudoną", kaip reikalaudavo nešvarus jų „biznis"... Kunigai pasekė juos... Jie turės atsakyti prieš dvasinę ir Lietuvos vyriausybę, jeigu kada nors ten sugrįš. O Brazilijos lietuviai turi apvalyti savo organizacijas nuo visokių piktžolių ir dirbti savo tautos garbei, savo ir svetingosios Brazilijos didingos ateities labui. Šituos tautiečius ir jų organizacijas L. S. Br. visur, kiek galėdama, parems.

P. N-s.

Korektûros klaida.

Praeitos savaitės (Nr. 18) «Lietuvyje» kons. p. A. Polišaičio biografijoj parašyta:

„Per atostogas, grįžęs į tėvišką, rengdavo lietuvių vakarus, žadino tautinį susipratimą. Dėl to buvo išmestas iš gimnazijos. Vėliau, kaip D. Karo dalyvis, 10 Sibiro ats. pulko karininkas, kilus revolincijai, atsidûrė Vladivostoke."

O turėjo bûti:

„Per atostogas, grįžęs į tėviškę, rengdavo lietuvių vakarus, žadino tautinį susipratimą. Dėl to teko nukentėti gimnazijoje. Vėliau, kaip D. Karo dalyvis, kilus revoliucijai, atsidûrė Vladivostoke".

Praz. Getulio Vargas reikalauja pakelti darbininkų atlyginimą

Gegužės mėn. 1 d. — Darbo Žmonių Šventės proga — Brazilijos prezidentas p. Getulio Vargas pasirašė minimalinio darbininkų uždarbio nustatymo įstatymą, pagal kurį atlyginimas darbininkams bûsiąs pakeltas 30%. Įstatymas bûsiąs vykdomas pagal taisykles, kur bus atkreiptas ypatingas dėmesys į darbininko šeimyninę padėtį.

Tą pačią dieną Prezidentas pasirašė ir kitą įstatymą, kuriuo sumažina mokesnius nuo darbininkų nekilnojamo turto — sklypų ir namelių.

AMERIKOS LIETUVIŲ LEGIONIERIŲ VADAI.

Š. Amerikos lietuviai aukoja milžiniškas sumas Ginklų Fondui, o legionieriai pasiryžę kiekvieną pavojaus valandą vykti ir su ginklu rankose ginti savo senosios Tėvynės laisvę.

Svetimšalių registracija ir patikrinimas Brazilijoj.

Respublikos prez. p. Getulio Vargas gegužės mėn. 5 d. pasirašė naują svetimšalių įvažiavimo įstatymą (decreto-lei), kuriuo draudžia įvažiuoti į Braziliją visokiems invalidams, akliems, kurtiems ir nebyliams, sergantiems nervų, proto, akių veneros ir kitomis užkrečiamomis ligomis, o taip pat valkatoms, cigonams, alkogolikams, lytiniams ir moraliniams iškrypėliams, kriminalistams, nusikaltėliams prieš papročius ir dorą, kurie baudžiami ir pagal Brazilijos įstatymus ir kt.

Šis įstatymas apima ir svetimšalių klasifikaciją, nustato įvažiavimo normas, patiekia imigrantų gyvenimą reguliuojančius nuostatus.

Kiekvienas imigrantas per 30 d nuo jo atvykimo turi užsiregistruoti policijoj ir, laike pirmųjų ketverių metų, pranešinėti ir persiregistruoti pakeitus gyvenamąją vietovę.

Nė vienas svetimšalis negalės pasilikti ilgiau 6 mėnesių neišsiėmęs „Carteira de Identidade", o policijai reikalaujant, turės įrodyti, kad turi teisę gyventi Brazilijoj.

Japonų pozicijos paslijo.

Praeitą savaitę veik visuose frontuose kiniečiai pasistûmėjo pirmyn po kelias dešimtis kilometrų. Iš japonų atsiėmė daug svarbių kelių ir miestų. Japonų padėtis žymiai pablogėjo ir dėl to, kad pačioj Japonijoj vis smarkiau pasireiškia ekonominiai sunkumai, kurie labai erzina gyventojus. Į Kiniją išvežti kariai tai girdėdami nerimauja, o naujos kinų kariuomenės bangos nors pamažu, bet kasdien juos naikina. Kad pakelti kareivių dvasią ir paskatinti prie naujų laimėjimų, į frontą atvyko Japonijos imperatoriaus brolis Chichibu. Tai parodo, kad japonų pozicijos praeitą savaitę tikrai paslijo.

Pradžios mokslo nacionalizacija.

Visose kaimo mokyklose, kurios tik randasi Brazilijos teritorijoj visi mokomieji dalykai turi bûti dėstomi tik portugalų kalba. Išimtį sudaro tik gyvųjų kalbų mokinimas tiesioginiu metodu. Šias mokyklas administruoti galės tik čiagimiai, o svetimų kalbų mokytis bus leidžiama tik vaikams sulaukusiems 14 metų.

Visų mokslo šakų vadovėliais naudotis leidžiama tik tais, kurie parašyti portugalų kalba. Brazilijos istorijos ir geografijos mokymas visose pradžios mokyklose ir gimnazijose yra privalomas.

Hitleris jau pas Musoliní.

Praeitą savaitę Vokietijos diktatorius Adolfas Hitleris nuvyko pas Italijos diktatorių Musolinį pasikalbėti, kaip Europos laikraščiai rašo, svetimų žemių grobimo reikalais. Italai Hitlerį priėmė labai iškilmingai, tik Šv. Tėvas apie Hitlerio atsilankymą kalba su skausmu širdyje.

Pasitarimai ir baliai vyksta dau giausia karo laive Cavour, kurį visur lydi 200 kitų manevruojančių karo laivų. Matyt, kad šie ponai visur dreba dėl savo kailio.

— Š. Amerikoje reikalaujama panaikinti uždraudimą gabenti ginklus į Ispaniją.

Ten, kur Nemunas banguoja...

Daugiau išveš gintaro.

Ligi šiol gintaro dirbinių per metus buvo išvežama daugiausia už 200.000 lt. 20 metų Nepriklausomybės sukaktuvių proga numatomas didesnis gintaro dirbinių pareikalavimas tarp Amerikos lietuvių.

Pakilo eksportuojamo miško kainos.

1936 m. už eksportuotų per pirmuosius du mėnesius popiermedžių toną vidutiniškai gauta 38 lt, pernai — 32 Lt, o šiemet jau 45 Lt. Pakilusios ir kitų medžio rūšių kainos.

Klaipėdoje statomas moderniausias jūrų laivas.

„Vakarai" praneša, kad „Hamburg-Amerika" linija Klaipėdos Lindenau laivų dirbtuvėse užsakė 2.000 keleivių jūros laivą. Jis bus varomas naujai išrastu sraigtu, kurio pagalba laivas galės vietoje apsisukti ir tiesiog priplaukti prie kranto.

Prie administracijos linijos.

Pasirodo, kad per paskutinius 10 metų prie administracijos linijos buvo nušauti 7 mūsų pasienio policininkai, 13 buvo sužeista, o 22 pagrobti. Per tą patį laiką težuvo tik vienas lenkas atmintiną kovo mėn. 11 dieną, bet ir tai tik dėl to, kad jis buvo perėjęs į mūsų pusę ir šaudė į Lietuvos pasienio policininkus.

5.650.000 litų pradž. mok. statybai.

Pernai mokykloms statyti Lietuvos savivaldybės išleido per 3 mil. lt. Pagal paruoštą planą šiemet savivaldybės mokykloms statyti numato išleisti per 4 mil. lt., būtent: per 2. 700.000 lt. apskričių savivaldybės ir 1.300.000 lt. miestų savivaldybės.

Tiek mūrinės, tiek ir medinės pradžios mokyklos statyba tęsiasi keletą metų. Tokių baigiamų statyti ir įpusėjusių mokyklų skaičius šiuo metu siekia 89, iš jų 36 mūrinės ir 53 medinės. Jų vertė, pagal statybos sąmatas ir sudarytas su rangovais sutartis, siekia 6.500.000 lt. Daugiausia mūrinių mokyklų statoma 2 — 6 komplektų, o medinių mokyklų statybėje vyrauja 2 komplektų pastatai. Šiemet pradedama statyti 20 pradžios mokyklų (90 komplektų), kurių bus 13 mūrinių (73 komplektai) ir 7 medinės (17 komplektų). Visų šių mokyklų vertė sieks per 2 mil. litų.

Apskaičiuojama, kad savivaldybėms dar trūksta nuosavų patalpų pradžios mokykloms per 2.500 komplektų.

Iš valstybės iždo pradž. mokyklų statybai šiemet paskirta 1.650.000 litų.

Kokios kainos Lietuvos turguose.

Paduodame balandžio mėn. vidurio Lietuvos turguose aukščiausias ir žemiausias ūkio produktų kainas. Kainos išverstos į milreisus. Rugiai 31$500 — 21$000, Kviečiai 49$500 — 39$000, Miežiai 31$500 — 24$000, Avižos 28$500 — 21$000, Bulvės 10$500 — 5$700, Linų sėmens 48$000 — 42$000, Riebūs buliai 50 klg gyvo svorio 81$000 — 60$000, Riebios karvės 50 klg gyvo svorio 69$000 — 54$000, Riebios kiaulės 50 klg gyvo svorio 144$000 — 120$000, Kiaušiniai 10 št. 2$550 — 1$800, Sviestas 1 klg 9$600 — 7$500.

Lietuvių skautų vadas smogė lenkų karininkui į veidą.

Gedimino sostinėje Vilniuje įvyko nepaprastas atsitikimas. Per demonstracijas prieš Lietuvą vienas lenkų karininkas lietuvių tautą pavadino vagių gauja. Tokio įžeidimo negalėjo pakęsti Vilniaus lietuvių skautų vadas Žyžmaras. Vieną dieną tasai karininkas su viena ponia ėjo į kavinę. Paskui atėjo Žyžmaras ir priėjęs paklausė, ar tasai lenkas gali patvirtinti, tai ką sakęs. Kai buvo gautas teigiamas atsakymas, Žyžmaras smogė lenkui į veidą ir, palikęs ant stalo savo vizitinę kortelę, išėjo. Kavinėje kilo subruzdimas. Visi stebėjosi tokia nepaprasta lietuvio drąsa, nes viso to pasekmė vedė prie dvikovos. Netrukus Žyžmaro ir lenkų karininko atstovai susitarė dėl ginklo ir laiko. Buvo susitarta kautis kardais balandžio mėn. 8 d. Kardų kovai Žyžmarą ruošė du lenkų armijos karininkai. Vilniaus lietuvių skautų vadas Žyžmaras jau anksčiau buvo baigęs Varšuvoje fizinio lavinimosi institutą ir yra geras plaukikas bei kitų sporto šakų specialistas. Šis mūsų tautietis tvirtai ryžosi ginklu apginti lietuvių tautos garbę. Jis Lietuvos laikraščių atstovams pareiškė: „Jei būsiu nugalėtas nemalonu bus jums, jei aš nugalėsiu — man pačiam malonumo nedaug, nes teks keleriems metams atsisėsti į kalėjimą. Magistratas jau mėgino mane sudrausti nuo dvikovos, bet karininkai užstojo ir tas dalykas turės būti išspręstas garbės būdu. Juk per daug arti Gedimino pilis... Negaliu pakęsti tokio įžeidimo..."

Šitas įvykis Vilniaus gyventojų tarpe sukėlė daug kalbų. Taip pat su dideliu susidomėjimu visą įvykį sekė ir Nepriklausomos Lietuvos gyventojai. Daug kas stebėjosi, kodėl buvo pasirinktas toks žiaurus kovimosi būdas. Kovos ginklus pasirinko lenkas, nes lietuvis jį iššaukė. Visi tikėjos, kad vis dėl to dvikovą laimės lietuvis, nes jis yra puikus, drąsus sportininkas. Taip ir buvo. Paskutinę valandą prieš kovą lenkas nuo dvikovos atsisakė. Jis tuojau išreiškė pasigailėjimą dėl lietuvių tautos įžeidimo ir prašė Žyžmarą konfliktą išspręsti taikiu būdu. Lietuvis pasiūlymą priėmė. Dabar daugelis tautiečių siunčia šiam drąsiam lietuviui sveikinimus. Jo vardą su pagarba minės visi lietuviai.

Atidarytas geležinkelis per administracijos liniją.

Balandžio 8 d. vakare pirmu kart po 18 metų iš Kauno administracijos linijos link nuriedėjo pirmutinis Lietuvos traukinys. Tuo įvykiu daug kas buvo labai susidomėjęs. Norinčių važiuoti prie administracijos linijos buvo nemaža, tačiau ten važiuoti galėjo tik oficialūs asmens ir žurnalistai. Vievyje traukinio laukė daug žmonių. Mat, tą dieną tuo pačiu traukiniu parvažiavo geras būrys paleistų iš kariuomenės atsarginių.

Nuo Vievio prie administracijos linijos važiavo kelio statybos direktorius inž. Bulota, mašinų ruožo viršininkas Matickas, dar keli susisiekimo Ministerijos valdininkai. Traukų baro viršininkas Virbalius ir spaudos atstovai. Ten, kur prieš kelias dienas ant geležinkelio pylimo augo pušaitės, dabar riedėjo 50 km per valandą traukinys. Jis vežė nedidelį keleivių būrelį.

Po kelių minučių išvažiavus iš Vievio, traukinys sumažino skubą ir pamažu sustojo prie pat administracijos linijos. Čia buvo susirinkę mūsų policininkai, o už kelių metrų lauke lenkų valdininkai. Kalbėtasi su lenkais rusiškai.

Trumpai mūsų valdininkai su lenkais pasitarė technikiniais reikalais ir geležinkelis tarp Vievio ir Zaviasų pačioje administracijos linijoje buvo atidarytas, atseit sujungti bėgiai tiesioginiam susisiekimui tarp Kauno ir Vilniaus. Nors geležinkelis ir yra sujungtas, kaip tai reikalavo mūsų su lenkais susitarimas, tačiau traukinių judėjimas šiame ruože reguliariai nepradedamas ir jis tebus tuo tarpu naudojamas tik mūsų ir lenkų diplomatams su savo kraštais susisiekti.

Išardytą ir per 18 metų užleistą geležinkelį tvarkė apie 200 darbininkų. Mūsų pusėje buvo sutvarkyta apie 5 klm., o lenkų pusėje apie 2 klm.

Jokių susisiekimo atidarymo iškilmių nebuvo. Kelio išbandymas ir sujungimas tetruko tik apie 15 min.

Pirmas lenkų lėktuvas Kaune.

Balandžio 12 d. apie 8 val. ryto į Kauną atskrido aviomotorinis lenkų lėktuvas. Atskrido penki asmenys: susisiekimo ministerijos atstovas Piątakowskis, orinio susisiekimo atstovas Zeifertas, diplomatinė kurjerė J. Zaleska ir du įgulos nariai.

DĖMESIO! «Lietuvio» Administracijoje, Rua Bandeirantes Nr. 474 galima gauti pavieniais numeriais įvairių laikraščių ir žurnalų iš Lietuvos, Amerikos ir Argentinos. Taip pat galima ir užsiprenumeruoti.

St. Jurinis.

Ave Maria...

(Novelė)

(Tąsa iš 18 nr.)

— Kaip vėjas! — pridūrė Albinas.

— Na, na...

Priėjo prie motociklo. Didelis Harley — Dawidson išdidžiai stovėjo prie medžio paremtas.

— Dabar sėskite.

— Šič?

— Taip, taip, — ir užvedė motorą. Angelika paskubom atsisėdo ant užpakalinės sėdynės ir rankomis stvėrėsi už turėklių. Iš pradžių lėčiau, vėliau gana smarkiai pradėjo lėkti 12 H.P. Harley — Dawidson.

— Na, kaip patinka? — paklausė Albinas.

— Puikiai! — atsakė Angelika ir dar tvirčiau suspaudė rankomis turėklius, bijodama, kad smarkus šniokštantis vėjas nenuplėštų jos nuo sėdynės.

— Čia aš gyvenu, stabdykit! — sušuko Angelika. Albinas sustabdė motociklą.

— Čia mano mamytė — rekomendavo Angelika.

— Labai malonu pažinti — sveikindamasis kalbėjo Albinas.

— Prašom į vidų — paragino motina. Ir visi trys įėjo į pirkią. Viduje stovėjo stalas baltai užtiestas, o ant jo — pilna lėkštė kvepiančio medaus.

— Prašom truputį užkąsti, juk išalkot taip toli bevažiuodams, — pasakė motina ir išėjo atsinešti naminio alaus.

— Ačiū, ačiū, — dėkojo Albinas sėsdamasis prie stalo.

— Ponas Albinas, beje, pamiršau jums padėkoti už pasveikinimą iš... debesų...

— Aš maniau, kad nesurasit — nušypsojo Albinas.

— Oho! Nuo manęs sunku ką paslėpti.

— Tikrai?

— Na, tai dabar po stiklą alaus, — kalbėjo motina ir pripylė alaus.

— Ach, koks geras alus! — gardžiavosi Albinas.

— Tik nesijuokit jau — nusišypsojus tarė Angelika.

Užvalgę medaus ir atsigėrę šalto alaus, Angelika su Albinu išėjo pasivaikščioti. Angelika nuvedė Albiną į kitą savo mėgiamą vietą — prie upelio.

— Čia taip pat mano mėgiamoji vieta. Dažnai čia aš ateinu ir stebiu tuos pilksvus debesėlius, kurie plaukia į rytus ir... atgal, tur būt, niekad negrįžta — užsisvajojus kalbėjo Angelika.

— Kaip jūs puikiai mokat išsitarti — siuntė komplimentą Albinas.

— Ačiū už komplimentą.

— Čia visai ne komplimentas, bet tikra teisybė.

— Beje, leiskite paklausti. Rodos, galiu jus pasveikinti?

— Su kuo? — paklausė Albinas.

— Aš girdėjau, kad rugsėjo 15 d. jūs apleidžiat karo mokyklą.

— Taip. Ir aš atvykau jus prašyti į mūsų išleistuvių balių. Juk jūs būsite, rodos, jau Kaune?

— Rytoj išvažiuoju... Kaip greit, kaip greit praėjo atostogos.. Nei neapsižiūrėjau...

— Ir jūs to gailitės?.. Juk mes ten galėsime kas dieną susitikti.

— Aš visai nesigailiu, bet... laukia sunkus universiteto darbas.

— Ar būtinai jums universitetą baigti? — paklausė Albinas.

— Oho, aš turiu būtinai baigti. Aš noriu būti savistovė — įrodinėjo Angelika.

— Aš manau, kad mokytis niekad nevėlu.

— Žinoma. Bet juo greičiau ką nors pasiekt, juo geriau. Aš tiek daug skolinga savo mamai... Nors dalinai turėsiu atsilyginti.

— Bet mes vėl pradėjome kitą toną. Jūs man nieko neatsakėte į mano klausimą.

— Kad jūs nieko manęs neklausėte.

— Aš noriu, kad jūs būtumėt mūsų išleistuvių baliuje.

— Baliuje?...

— Taigi!

— Bet dar prieš tai mes pasimatysim Kaune. Juk dar yra laiko...

— Yra tai yra, bet aš noriu būti užtikrintas.

(B. d.)

Du milijonai beturčiams mokiniams.

Argentinos vyriausybė paskyrė 2.000.000 pezų beturčiams mokiniams šelpti.

Tais pinigais bus išlaikomos beturčių vaikams prieglaudos, perkami rûbai, mokslo vadovėliai ir kt.

Žemės drebėjimas Meksikoje.

Gegužės mėn. 2 d. Meksikoje, Iguala ir Guerrera apylinkėse įvyko smarkokas žemės drebėjimas sukėlęs gyventojų tarpe didelę paniką ir pridaręs nemaža materialių nuostolių.

Apylinkėse sugriauta daug namų. Iš žmonių keturi žuvo ir 38 sužeisti.

Vieton azartinių lošimų bus įvestas sportas...

Federalinė Vyriausybė ruošia įstatymą, pagal kurį bus uždrausta visoki azartiniai lošimai, bus uždaryti lošimų klubai, bišernės, frontonai ir kitoki azartinių lošimų namai. Jų vieton S. Paulo, Minas Geraes ir Rio de Janeiro estaduose bus įruošti specialûs sporto klubai, kur azartinių lošimų mėgėjai galės praleisti liuoslaikį ir lošti lošimus, kaip moraliniu, taip ir materijaliniu atžvilgiu, mažiau žalingus.

Kaunas. Tiltas per Nemuną į Aleksotą.

Portugalija ginkluojasi.

Portugalijos jûros karo pajėgų vadas admirolas Matta de Oliveira 3 gegužės mėn. paskelbė per radio naują karo laivų statybos ir apsiginklavimo planą, pagal kurį Portugalija dar šiais metais statysis 14 karo laivų ir 4 eskadriles kariškų lėktuvų.

Naujas Airijos prezidentas.

Gegužės mėn. 4 d. nauju Airijos (Irlandijos) prezidentu vienbalsiai išrinktas dr. Douglas Hyde. Ministeris pirmininkas p. De Valera naujai išrinktam prezidentui surengė priėmimą, kuriame dalyvavo visa šalies vyriausybė.

Dideli oro laivyno manevrai.

J. A. Valstybių karo departamentas praneša, kad nuo 1 iki 20 d. gegužės mėn. š. m. įvyksta J. A. Valstybių dideli karo aviacijos manevrai.

Manevruose dalyaus 200 karišku orlaivių ir 3000 karininkų bei kareivių.

Manevruose bus daugiausiai bandomi apsaugos ir apsiginimo pratimai.

Fabrica de Cigarros "SUDAN"

Sąrašas Nr. 30

1938 m. balandžio mėnesio „kinzena" (nuo 21 iki gegužės 5 d.)

RAUSVIEJI KUPONAI SERIJA „D"

Nr. 4.001 iki 4.100 — 100 geriausių šepečių rubams
„ 4.101 „ 4.200 — 100 dėželių pudros CHIMENE
„ 4.201 „ 4.300 — 100 gražių sidabruotų porcigarų
„ 4.301 „ 4.600 — 300 čekių po 5$000
„ 4.601 „ 4.610 — 10 SIENINIŲ LAIKRODŽIŲ MUŠANČIUS VAL.
„ 4.611 „ 4.620 — 10 rinkinių arbatai iš 17 št.
„ 4.621 „ 4.700 — 80 gražių vokiškų uždegamų mašinėlių
„ 4.701 „ 4.800 — 100 1/2 tuz. puikių lėkščių stalui
„ 4.801 „ 4.900 — 100 indų saldumynams
„ 4.901 „ 5.000 — 100 gerų žirklių siuvėjoms
„ 5.001 „ 5.200 — 200 dėželių toeletinio muilo
„ 5.201 „ 5.300 — 100 dekorotų indų pienui
„ 5.301 „ 5.400 — 100 rinkinių Gilette barzdai skusti
„ 5.401 „ 5.600 — 100 gražių kišeninių peilių
„ 5.601 „ 5.700 — 100 čekių po 10$000
„ 9.701 „ 5.800 — 100 rinkinių iš 6 puodukų kavai
„ 5.801 „ 5.900 — 100 butel. geriausio „Adekolono"
„ 5.901 „ 5.950 — 50 gražių vokiškų portsigarų
„ 5.951 „ 5.980 — 30 gražių vokiškų žadintojų
„ 5.981 „ 6.000 — 20 GERŲ KIŠENINIŲ LAIKRODŽIŲ

Aspasia Oceania Severa

GERIAUSIOS CIGARIETĖS TAVO KLASĖS!!!

Cigarietės nesulyginamos rûšies. Vertingų ir gražių premijų paskirstymas rûkytojams.

KITŲ PROPAGANDA TIK ŽODŽIUOSE...

São Paulo 1938 m. gegužės 5 d.

FABRICA DE CIGARROS SUDAN

Suėmė vokiečių šnipus.

Pranešimu iš Paryžiaus, prancûzų policija, Besaucon mieste suėmė tris asmenis šnipinėjusius Vokietijos naudai. Suimtųjų du vokiečiai Georg Knochel ir Walter Knapp ir prancûzas Pierre Auer. Visi trys nuteisti po 15 metų sunkiųjų darbų kalėjimo.

Perims žibalo bendroves.

Meksikos vyriausybė nutarė galutinai perimti iš Anglų ir Amerikiečių žibalo bendroves.

Tų bendrovių žibalo versmėms atpirkti, kapitalui sudaryti, Meksikos vyriausybė išleido 100.000.000 pezų sumai vidaus paskolos lakštus.

Anglai pagerbė Mussolini.

Grupė Anglijos parlamento narių, pritariančių Anglijos su Italija susiartinimo idėjai reikšdami pagarbą ir savo draugingumą įteikė Muso liniui, per savo įgaliotinį Romoje pintinėlę gražiausių gėlių.

TIK „LIETUVĮ" SKAITYDAMAS VISKĄ ŽINOSI

GINTAUTAS.

Trumpai apie Argentina.

(Tąsa iš 18 Nr.)

Ypatingai greitai nutautėja Argentinoje visų ateivių jaunimas.

Argentiną reikia priskaityti prie kultûringiausių Pietų Amerikos kraštų. Bendrai imant, šalies kultûra nėra tiek išvystyta, kiek Šiaurinėje Amerikoje ar Vakarų Europoje, tačiau ir šiuo atžvilgiu šalis daro didelę pažangą.

Argentinoje oficialinė kalba yra ispanų, arba kastižių, kaip jie sako. Argentiniečiai visais atžvilgiais nori skirtis nuo ispanų, todėl ir kalbą bei rašybą jie šiak tiek pakeitė, kad būtų nors ir mažas skirtumas tarp ispanų ir kaštižių kalbų.

ARGENTINOS ŽEMĖS ŪKIS.

Argentina yra žemės ûkio kraštas. Žemės ûkis yra šalies pagrindu. Bet didesnė dalis Argentinos naudojamos žemės dalis yra ganyklos. Dirbamų laukų plotai tik paskutiniais metais pradėjo sparčiai didėti. Anksčiau buvusias tuščias ganyklas ir miškus ilgainiui paverčia dirbamais laukais.

Argentinoje vyrauja stambusis ûkis. Dirbamų žemių savininkai yra daugiausia turtingi žemvaldžiai — dvarininkai, vadinami estancionierjais. Smulkusis žemės ûkis sudaro vos apie 0,7% viso Argentinos žemės paviršiaus. Yra estancionierių savo žemės plotus skaitančių dešimtimis ir šimtais tûkstančių hektarų.

Turtingieji dvarininkai — estancionieriai ûkininkauja ne vienodai. Vieni iš jų patys rûpinasi visais ûkio reikalais, samdo darbininkus ir administratorius. Tokiais atvejais estancionierius pats gyvena savo ûkyje (dvare) ir pats viską prižiûri. Tačiau dauguma estancionierių gyvena Buenos Aires mieste ar ten kaikuriose Europos miestuose. Ûkį tvarko ir prižiûri samdyti administratoriai. Dar būna atsitikimų, kad estancionierius išnuomoja savo žemes iš pusės ar kitokiomis sąlygomis. Estancionieriai dažnai išnuomoja savo ûkius su visu gyvu ir negyvu inventorium. Nuomininkas tokiu atveju tik atiduoda sutartą ûkio pelno dalį.

Argentinos žemės ûkis, reikia pasakyti, yra labai aukštai pastatytas, nors dar kaip reikiant neišvystytas. Dideliuose ûkiuose visi darbai atliekami moderniškomis ir naujausios sistemos mašinomis. Kadangi laukai daugiausia lygus, tai labai patogu juos apdirbti mašinomis. Dideli ûkiai Argentinoje neturi klojimų ir pastatų javams sudėti. Nupjauti javai tuojau kuliami lauke, išvalomi, supilami į maišus ir vežami į elevatorius arba geležinkelio stotį, o iš ten į miestus ir uostus. Kadangi gyvuliams pašaras nereikalingas, nes jie ištisus metus ganosi po atviru dangum, tai šiaudai niekam nenaudojami ir tuojau sudeginami.

Smulkiam ûkiui Argentinoje labai sunku konkuruoti su stambiuoju. Mat, stambiame ûkyje visi darbai, kaip laukų apdirbimas, sėja, kova su piktžolėmis, javų nuėmimas ir visa kita atliekamas mašinomis. Mašinų darbas daug pigesnis už rankų ar gyvulių darbą. Ypatingai sunki konkurencija smulkiųjų ûkių su stambiais javų auginime. Smulkiems ûkiams daugiau sekasi daržovių, vaismedžių auginime bei kitose ûkio šakose, kur mašinų darbas mažiau pritaikomas.

Argentinos žemės ûkio produkcija nepaprastai didelė. Daugiausia užauginama kukurûzų. Argentinos ûkyje kukurûzai tas pats, kas Lietuvoje bulvės. 1936 metais Argentinoje kukurûzais buvo užsėta 7.630.000 ha. 1936-37 metais kviečiais buvo užsėta 6.365.000 ha, linais 2.645.000 ha, avižomis 825.000, miežiais 570.000 rugiais (vasaručiais) 405,000. Šių javų produkcija 1937 m. siekė: kviečių 6.800.000 tonų, linų sėmenų 1.880.000 tonų, avižų 820.000 tonų, miežių 680.000 tonų, rugių 225.000 tonų, ir kukurûzų 9.650.000 tonų.

Argentina yra antrasis kviečių gamintojas pasaulyje po Kanados. Kviečių ir kitų javų Argentina daug eksportuoja į užsienius.

(B. d.)

Vietos lietuvių gyvenimas.

DOVANOS INTERIORE GYVENANTIEMS PRENUMERATORIAMS.

Po „Lietuvio“ skelbtų dovanų paskirstymo daug laimėtojų, kurie gyvena užsieniuose ir São Paulo, savo laimėtas dovanas prašo padalinti fazendose ir miesteliuose gyvenantiems prenumeratoriams. Redakcija iš savo pusės pridėjo dar iš Lietuvos gautų žurnalų — Karys, Mûsų Vilnius, Jaunoji Karta, Trimitas, laikraščių — Mûsų Kraštas, Darbas... Iš viso sudaryta 400 dovanėlių, kurios bus išsiuntinėtos šią savaitę. Kur vienoje vietoje gyvena du trys skaitytojai, siunčiame vieną dovaną. Kartu prašome dažniau rašinėti „Lietuviui“ apie savo gyvenimą, nes jûsų gyvenimu, vargais ir laimėjimais labai domisi visi lietuviai.

Red.

IRGI PASITEISINIMAS.

Mokos jaunimas susitarė su Dr. Vinco Kudirkos v. pradžios mokykla dėl naudojimosi patalpomis, dėjo pastangas atgaivinti kadaise buvusį gana stiprų Mokos viltiečių chorą ir kvietė kolonijos chorvedį p. Stankûną jį organizuoti ir vesti, tačiau p. Stankûnas atsisako, teisindamasis neturįs laiko, o antra, kad nesą jokio pagrindo daug chorų turėti. Geriau girdi mažiau, bet gerų.

Vyčius.

PASILINKSMINIMAS PARQUE DAS NAÇÔES.

Vėl lietuviams bus gera proga linksmai praleisti š. m. gegužės mėn 21 d. Maironio liet. mokykloje vakarą. Ruošiamasi pastatyti linksmą veikalą «JUODASIS ANGELAS», smuikų duetas, dainos ir kit. Tikimasi, kad daugybė svečių atvyks ir iš São Paulo.

PENNAPOLIS, L. NOROESTE.

Šioje apylinkėje gyvena aštuonios lietuvių šeimos ir keli pavieniai. Dauguma dirba kompanijoj Jose Vieira. Sveiki ir taupûs darbininkai gyvena gana gražiai. Mes lietuviai visi verčiamės neblogai. Labai nudžiungame, kada gauname „Lietuvį“, ar kurį laikraštį iš Lietuvos. Juos skaitome pasidalydami. Labai norėtume gauti kokių nors knygų pasiskaityti. Mus labai sujaudino skaudûs įvykiai Tėvynėje. Buvo paskliđę gandai, kad Vilnius ir visa Lietuva parduota lenkams. Tik „Lietuvį“ pasiskaitę sužinojome, kad nebuvo taip baisu, kaip kiti laikraščiai „maliavojo“. Dabar mes esame ramûs.

St. Petraitis.

LIETUVIAI GALVIJŲ AUGINTOJAI.

Aplink didžiuosius miestus Brazilijos žemdirbiai verčiasi daugiausia daržovių auginimu, kurias patys pristatynėja į miestus, laiko karvių, ožkų ir daug vištų. Toliau interiore klesti kavos ir vatos fazendos, sėjama kukurûzai, ryžiai, pupelės, o vietose, kurios toliausia nuo susisiekimo kelių, gyventojai verčiasi galvijų auginimu. Matto Grosso, Minas Geraes ir Goyaz estaduose yra tûkstančiai kvadratinių kilometrų ganyklų. Tai dažniausia lygumos apaugusios šiurkščia žole ir vietomis krûmokšniais. Tose ganyklose ganosi tûkstantinės bandos galvijų. Jų niekas negano, tik retkarčiais atjoja pasižiûrėti prižiûrėtojai piemenys. Bet yra vietų, kur su žmonėmis jie susitinka tik atvykus gyvulių pirkliams. Ten galvijai yra pusiau laukiniai pavojinga pėsčiam prisiartinti.

Šiuo metu galvijai yra riebiausi, bet prasidėjus sausroms, žolė sudžiûsta, apninka erkės ir kitoki parazitai, daug galvijų, ypač karvių ir veršelių, krinta laukuose. Po biržėlio — spalių mėn. sausrų, kurios būna kasmet, saulės nudegintose ganyklose apie suvytusius krûmokšnius slankioja tiesiog gyvi galvijų skeletai, bet prasidėjus lietų perijodui, kai sužaliuoja nauja žolė, ir vėl prasideda gyvenimas naujas.

Lietuvių galvijų augintojų Brazilijoj yra labai maža. Matto Grosso est., rodos, esame tik du — aš ir Kruopis. Gal yra ir daugiau, bet jie turi būti dar toliau nuo civilizuoto pasaulio. Mûsų gyvenimas įdomus, bet liûdnas. Mes matom tik neaprėpiamus dangaus ir ganyklų plotus. Kartais labai pasiilgstam žmonių ir to gyvenimo, kurį pažinome dar būdami Lietuvoje ir atvykę į São Paulo. Laiškų labai retai kada tegauname, o „Lietuvį“ šiemet gavome dar tik du kartu. Braziliškų laikraščių taip pat gauname tik tada, kai nuvykstam į miestą.

Prašau mûsų neužmiršti. Vienu moje mes, tur bût, labiausiai jaučiame, kad visi lietuviai esame broliai.

Jokûbas Petrikys.

SENI TAUTIŠKI ŠOKIAI.

Šeštadienį, balandžio 30 d. B. L J. S-ga „Viltis“ surengė dar pirmą Brazilijoj senų lietuviškų tautiškų šokių ir dainų vakarą — koncertą. Šokėjai — vyrai ir merginos buvo aprengti iš Lietuvos atvežtais ir čia gamintais tautiniais rûbais. Scenoje jie atrodė, lyg pasakų didvyriai. Šoko Tryptinį, Kepurinę, Kalvelį ir Antkalno karklai siûbavo. Šiuos sudėtingus šokius viltiečiai pašoko taip gražiai, kad publika plojimais privertė kai kuriuos net pakartoti. Senoviškus šokius mokė mok. J. Jurgilas. Koncertinę vakaro dalį sudarė garsiausių Brazilijos lietuvių dainininkų p. p. Laurinaičio, Ambrazevičiaus ir Jurgučio solo dainos ir duetai. Tenka pažymėti, kad šių mûsų dainininkų pasirodymas scėnoje jau kuris laikas sukelia audras aplodismentų. Su pagyrų šûkiais publika juos sutinka ir palydi. Mûsų dainininkus rimtai studijuojančius dainos meną tenka tik sveikinti, o viltiečiams palinkėti, kad tokių vakarų — koncertų surengtų ir daugiau.

Visi labai apsidžiaugė, kad vakaro programos pasižiûrėti atvyko ir Lietuvos konsulas p. A. Polišaitis su Ponia.

J. Šnekutis.

MOKINIAI ĮTEIKĖ ADRESĄ.

Balandžio mėn. 29 d. Lietuvių Namus, rua Bandeirantes 474, aplankė konsulai p. Polišaitis ir p. Gaučys. Aukštiejie svečiai apžiûrėjo mokyklos rûmų statybos vietą, apsilankė Vysk. M. Valančiaus mokykloje, „Lietuvio“ redakcijoj ir Sp. S-gos „Lithuania“ patalpose. Ponai konsulai pareiškė džiaugsmą dėl šios lietuvių organizacijos gražaus veikimo ir gėrėjosi lithuaniečių laimėtomis taurėmis, kurios gautos už puikų jų futbolo ir ping-pong komandų žaidimą ir savo partnerių nugalėjimus.

Vysk. M. Valančiaus mokyklos mokiniai gražiai padeklamavo, padainavo, o išvykstančiam kons. p. Gaučiui įteikė gražų adresą su pačių mokinių pieštu Gedimino kalnu.

Kons. p. Polišaitis mokinius apdovanojo saldainiais.

MINIOS ŽMONIŲ IŠLYDĖJO BUV. LIETUVOS KONSULĄ P. GAUČĮ.

Buv. Lietuvos Respublikos Konsulas p. Povilas Gaučys iš São Paulo išvyko balandžio m. 30 d. Prieš traukinio išėjimą jį palydėti ir atsisveikinti Luz st. prisirinko tiek žmonių, kad atkreipė visų dėmesį. Toje margoje minioje matėsi ir kons. p. A. Polišaitis su Ponia, Konsulato tarnautojai, L. S. Br. pirm. A. Majus, mokyklų insp. S. Bakšys, visi mokytojai, Sporto S-gos «Lithuania» pirm. mok. L. Gaigalas, B. L. Aero Klubo pirm. V. Eidrigevičius, B. L. J. S-gos «Viltis» pirm. p. Degutis, daug lietuviškųjų organizacijų narių ir labai daug kitų lietuvių. Į stotį atvyko ir visų valstybių konsulai, Baltijos Bičiulių Draugijos Valdyba, būrys brazilų žurnalistų, São Paulo valdžios atstovai ir daug asmeniškų p. Gaučio draugų iš aukštosios brazilų visuomenės.

Perone į «Cometą» skubantį buvusį savo Tėvynės Atstovą pagerbė špaleriais išsirikiavę Villa Bellos lietuviai skautai ir Vysk. M. Valančiaus mokyklos mokiniai. Ponių apdovanotas gėlėmis, plazdint skarelėms, linkėjimų ir atsisveikinimo frazėms skambant, p. Gaučys išvyko į Santos o iš ten prancûzų laivu «Lipari» į Europą. Daug lietuvių ir brazilų buv Lietuvos Konsulą palydėjo net į laivą, o laive jį aplankė ir Argentinos lietuvių būrelis, kurie kaip ekskursantai kitu laivu vyksta taip pat į Lietuvą.

Sp. Kor.

RIO DE JANEIRO LIETUVIAI DIRBA.

Pastaruoju metu Rio de Janeiro lietuvių tarpe pasireiškė didesnis visuomeninis aktingumas Perrinkta nauja „Vilnies“ s-gos valdyba, nutarta surengti gražų vakarą. Bet labai nelinksma, kad dar vis nepradeda veikti Lietuvos Konsulatas. Dėl to rijiškiai lietuviai turi daug nepatogumų tvarkant savo pasus ar kitokius dokumentus.

Darbų mieste yra ir visi lietuviai neblogai verčiasi. Be batsiuvių ir stalių amato mûsų tautiečiai verčiasi ir bizniu. Šiemet ypač gerai uždirbo sorvetarijos, o lietuvis Pranas Sinkevičius turi gerą darbą karo laivyno povandeninių laivų skyriuje.

Dabar visi susirûpinę, ar naujasis draugijų įstatymas nesukliudys «Vilnies» S-gos veikimo.

Liet. Kor.

S. PAULO LANKĖSI GRUPĖ ARGENTINOS IR URUGVAJAUS LIETUVIŲ.

Balandžio mėn. 30 d. belgų laivu «Londonier» į Santos uostą atplaukė 21 lietuvis, kurie iš Argentinos ir Urugvajaus vyksta į Lietuvą. Jų dauguma yra M. Šalčiaus organizuotos ekskursijos dalyviai. Laivui uoste užtrukus, gegužės mėn. 1 d. mûsų tautiečiai leidosi į miestą, o p. p. Kuraičiai, Ona Grigaliûnaitė, K. Kaušakys I. Daunienė, J. Povilionienė, K. Samuolis, G. Marušaitis — argentiniškiai ir A. Žukelienė, O. Matulevičienė — uragvajiškiai, Santos st. susitikę su «Lietuvio» redaktoriaus pareigas einančiu insp, S. Bakšiu, p. Eidrigevičium ir mok. Ivanausku, atvyko į S. Paulo. Jie apžiûrėjo įdomesnius pastatus, buvo — didžiausiam pasaulyje Butantano gyvatyne, lankėsi pas lietuvius. Vakare visi, be p. Maurušaičio, aplankė «Lietuvio» redakciją, kur buvo insp. S. Bakšio malonûs svečiai.

Tenka pastebėti, kad šie lietuviai yra darbštûs ir jau pasitûrinti, o p.p. Kaušakys, Kuraitis ir Povilioniai — plačiai žinomi biznieriai, kuriuos tenka priskaityti jau prie turtingųjų. Jau prieš porą metų S. Bakšys ragino juos sudaryti lietuvių prekybininkų kompaniją, kuri palaikytų prekybinius ryšius su Lietuva. Dabar Lietuvoje jie ištirs visus galimumus.

Linkime mûsų tautiečiams laimingos kelionės, už kurios visus nepatogumus jie kaltina ekskursijos organizatorių M. Šalčių.

St. Či.

Kam nusibodo miestiškos dulkės ir nuolatinis triukšmas, vyksta į PARQUE DAS NAÇÔES MAIRONIO LIET. MOKYKLĄ, kur galės laisvai praleisti laiką Mokyklos ruošiamame vakare š. m. gegužės mėn. 21 d.

Bus vaidinama labai linksma komedija „JUODASIS ANGELAS“ ir dar daug daug kitokių mandrybių. O be to, gros puikus džiazas.

Pakvietimų galima gauti: Lietuvio redakcijoje, Pas Tėvų Komiteto narius, ir pas Mokyklos Vedėją.

Vykdami į Parque das Nações pasirûpinkite pakvietimų iš anksto, nes vietoje jų gauti nebus galima.

Vakaro pradžia 8 val. vak. ir pabaiga 5 val. ryto.

Tėvų Komitetas.

SPORTAS

LITHUANIEČIŲ KOVOS SU BRAŽILAIS.

Š. m. balandžio mėn. 26 d. „Leaes F. C.“ brazilų sporto klubas pakvietė „Lithuanios“ Bom Retiro skyrių stalo teniso (ping-pong) revanšo rungtynėms, kurias vėl pralaimėjo. Kaip žinome, nesenai jie mûsiškiams smarkiai pralaimėję, tikėjosi dabar savo patalpose atsirevanšuoti, bet lietuviai vėl pasirodė nenugalimi. Rungtynės baigėsi lithuaniečių naudai ir davė šiuos rezultatus: pirmosios komandos — 200 : 149, antrosios — 150 : 128, ir trečiosios — 100 : 54.

FUTBOLO TEISĖJAS PRARIJO ŠVILPUKĄ.

Žinoma, ne pas mus...

Tai buvo Anglijoje. Vienuolikos metų amžiaus rungtynių teisėjas moksleivis Desmondas tikrai prarijo švilpuką, stukteltas vieno žaidėjo tą pat akimirksnį, kai buvo pasirengęs sušvilpti dėl fuolo. Nelaimės ištikto rungtynių teisėjo draugai tuoj pašaukė mokytoją. Berniukas buvo nugabentas į ligoninę, kurioje tebelaikomas.

Žurnalus ir laikraščius iš Lietuvos ir kitur, kaip «Karį», «Mûsų Kraštą», «Darbą», «Jaunąją Kartą» ir kitus galite gauti pas lietuviškų laikraščių pardavėjus visuose rajonuose. Reikalaukite.

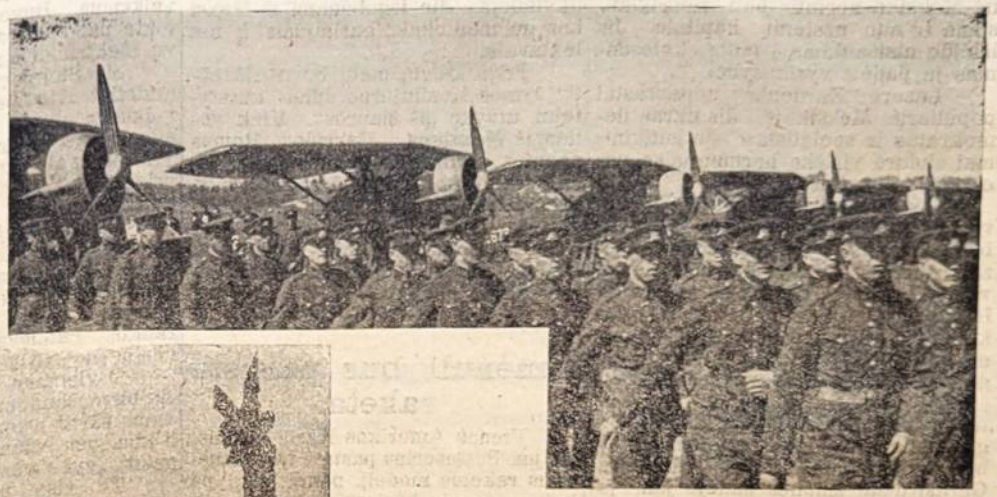

2) ŠARVUOČIAI. Jie gražûs manevruose, bet kovos laukė labai pavojingi priešui.

1) LAISVĖS ALĖJA KAUNE. Vaizdelis dar iš tų laikų, kada kumelaitė traukė „konkę"...

LIETUVOS PADANGIŲ SARGAI.

3) Pašventinti naujì Lietuvos karo lėktuvai — Ambo" kurie savo techniškais privalumais stebina kitų šalių karo pabûklų specialistus. Juos sukonstruktavo aviacijos inž. pulk. Gustaitis.

5) KARO MUZIEJUS KAUNE.
Čia saugojami senosios ir jaunosios Lietuvos didybės paminklai.

4) Begriûnanti senosios Lietuvos kunigaikščių pilis.

Redakcijoj yra laiškai:

A. Asmanavičiui, J. Auguliui, A. Apyniui, A. Bagdonui, M. Bambalaitei, J. Balčiunui, L. Barauskui, J. Barmui, Z. Daugelaitei, A. Draugeliui, A. Drukui, T. Davolytei, M. Dovtartui, J. Dimšai, J. Gudavičiui, O. Indai A. Jankauskui, J. Jankauskui, K. Juršiui, J. Juzėnui, P. Kiaušui, J. Karčiauskui, Karlauskaitei, P. Kilbauskui, P. Kareivai, L. Kuncei, J. Karpavičiui, P. Meškauskui, S. Matačiunui, J. Mieliauskui, J. Masiui, J. Norkui, J. Olevičiui, V. Pečiuliui, J. Povilaičiui, A. Pečiulytei, J. Paulavičiui F. Peleckui, V. Pačinskui, A. Patapui, A. Paplauskui, P. Gabrelaičiui, I. Lisiunas, E. Rainytei, P. Ramanauskui, P. Ruzgytei, J. Rainiui, B. Rimkevičiui, J. Ramanauskui, K. Šešelgiui, A. Siudikui, L. Smalakui, P. Saladžiui, J. Šinkūnui, J. Stankevičiui, K. Smidtui, A. Sinkaitei, S. Stamiminaičiui, P. Urbonui, J. Džiungeliui, M. Bagdžiui, V. Beivydui, D. Valančiauskienei, P. Tasunui, I. Tamaliunui, J. Žilinskui.

Naujausios žinios.

— Ispanijoj frankistai į pietus nuo Ebro upės pradeda naują puolimą. Vyriausybininkai, kurie balandžio mėn. buvo smarkiai sumušti, skubiai stiprina savo pozicijas.

— Italija parems Vokietijos reikalavimų sugrąžinti jai kolonijas ir Čekoslovakijos vokiečių — sudėtų politika, kurie dabar reikalauja autonomijos ir net visiško atsiskyrimo nuo Čekoslovakijos.

— J. A. V. valdžia uždraudė helio dujų išvežimą į Vokietiją. Šeši vokiečių organ. Liga Teuto — Americana direktoriai areštuoti Naujorke už nacistinį veikimą ir Amerikos įstatymų laužymą.

— Lenkijos min. pirmininkas priėmė Vilnijos lietuvių delegaciją ir pasižadėjo sudrausti sauvaliaujančius valdininkus. Dabar Lenkijos vyriausybė vėl leisianti veikti kaikurioms anksčiau uždarytoms lietuvių organizacijoms ir mokykloms.

— Franco kariuomenė veržiasi į Castilloną. Vyriausybininkai stipriai priešinasi, nes šio miesto paėmimas palengvintų Valencijos ir kitų miestų puolimą. Dėl nuolatinių bombardavimų gyventojai Castilloną jau visiškai apleido.

DIDELĮ DŽIAUGSMĄ SUTEIKSI SAVO GIMINĖMS BEI DRAUGAMS LIETUVOJE IR KITUR, JEI UŽSAKYSIEMS „LIETUVĮ" 1938 METAMS.

Jis buvo elgeta, raidžių rinkėjas, kareivis, o dabar valstybės prezidentas.

Paskutinėmis dienomis viso pasaulio spauda daug rašo apie Meksikos prezidento Lazaro Kardeno dekretą, kuriuo nusavinama naftos pramonė, lig šiol buvusi svetimšalių kapitalistų rankose.

Amerikos miilijonieriai, kuriems priklauso beveik 80% visos Meksikos naftos pramonės, sukėlė neregėtą triukšmą ir reikalauja Jungtinių Valstybių intervencijos. Girdi, reikia pažaboti „sukomunistėjusį" Meksikos prezidentą.

Jungtinių Valstybių vyriausybė, norėdama paveikti Kardeną, nutarė „nepirkti Meksikos sidabro, kol Amerikos kapitalistų teisės nebus atstatytos".

Bet Lazaro Kardenas neišsigando ir pareiškė, kad naftos pramonės nacionalizacijos dekretas nebûsiąs panaikintas, nes laisvoji demokratinė Meksika norinti bûti nepriklausoma ir nuo užsienių kapitalo. Jis išleido atsišaukimą į tautą, kviesdamas ją padėti vyriausybei.

Lazaro Kardenas nepaprastai populiarus Meksikoje. Jis tikras demokratas ir socialistas. Jo įsitikinimai sudaro visišką harmoniją su poelgiais ir žygiais.

Lazaro Kardenas gimė 1893 m. vargingo ûkininko šeimoje. Jo tėvas buvo ispanas, o motina indėnė. Lazaro turėjo 12 metų, kai mirė jo tėvai. Ûkis buvo parduotas už skolas ir mažasis Lazaro buvo priverstas keliauti į platųjį pasaulį duonos kąsnio ieškoti. Berniukas pateko į elgetų plėšikų gaujos rankas. Elgetų „vadai" žiauriai elgėsi su juo. Jis turėjo taip pat elgetauti. Elgetų vergijoje Lazaro išbuvo dvejus metus, bet paskiau jam pavyko pasprukti. Geraširdžiai žmonės padėjo jam įstoti mokiniu į spaustuvę.

Turėdamas 17 metų, raidžių rinkėjas Kardenas stojo į kariuomenę. Kilo 1910 metų revoliucija. Kareivis Kardenas, dalyvaudamas joje, pasižymėjo nepaprastu narsumu, sumanumu ir kariniais gabumais. Jis buvo pakeltas į karininkus, bet tuo jo karinė karjera nepasibaigė. Greit jis tapo pulkininkas, o vėliau gavo generolo laipsnį.

Prezidentas Kalesas paskyrė jį Meidiocanos valstybės gubernatorium Generolas Kardenas kurį laiką puikiai administravo pavestą jam valstybę. Lazaro Kardenas turi 44 metus amžiaus.

Lazaro Kardenas, pasižymėjęs savo kariniais ir valstybiniais gabumais, tapo artimiausiu išgarsėjusio Meksikos prezidento Kaleso bendradarbiu ir padėjėju.

Jo pastangomis nusavinta 48 milijonai akrų dvarininkų ir vienuolynų žemės ir išdalinta bežemiams ir mažažemiams ûkininkams.

1934 m. Kardenas buvo išrinktas Meksikos prezidentu 6 metams. Jis pabaigė vykdyti žemės reformos įstatymą, aprûpino naujakurius ir ûkininkus žemės ûkio įrankiais, suteikė jiems piniginę pašalpą, pigų kreditą ir t. t. Kardenui prezidentaujant, buvo atidaryta daugiau kaip 5000 įvairių mokyklų. Jis dirba 14—16 valandų per parą.

Kardenas nerûko ir negeria svaigalų. Jis suvaržė spiritinių gėralų pardavinėjimą ir rûpinasi krašto blaivybe.

Kardeno valdomoje valstybėje žydi sąžinės, žodžio, spaudos, susirinkimų, sąjungų ir organizacijų laisvė. Bet smurto priemonių šalininkus Kardenas labai greit ir humaniškai likviduoja. Jie išgabenami iš Meksikos geležinkeliais, garlaiviais ir net lėktuvais.

Prieš keletą metų buvo „išvežti" žymûs Kominterno šulai kurstytojai, atvykę „iš šiaurės". Kiek vėliau iš Meksikos „išskrido" Romos agentas kardinolas, bandęs ruošti pučą. Taip pat lėktuvu išgabentas buv. prezidentas Kalesas, kuris buvo pasidaręs fašistų draugas.

Dabar matyti lemta išsidanginti iš Meksikos ir Amerikos kapitalo krokodilams.

S. B.

I ménulį bus paleista raketa.

Vienas Amerikos Karo Ministerijos Profesorius pastatė tarpplanetinės raketos modelį, pagal kurį po kelių mėnesių bûsianti pastatyta ir pati raketa ir paleista į mėnulį. Tos raketos paleidimas nuo žemės jau apskaičiuotas ir teoretiškai išspręstas. Nuo žemės paleistas sviedinys turėtų lėkti 11 klm. greitumu per sekundę, tada sviedinys išeitų iš žemės traukos sferos ir toliau judėtų iš energijos. Tačiau susiduriama su sunkumu dėl sprogstamosios medžiagos kuri galėtų nešti raketą 11 klm. į sekundę. Čia rasta išeitis. Prof. Hoddaras stato trigubą raketą, raketą su trimis užtaisais, kurie sprogtų vienas po kito tam tikram laikui praėjus. Pirmasis sprogimas išmes 10 klm. aukščio, čia įvyks antrasis sprogimas, kurio smûgis nuneš dar 100 km. trečias sprogimas turi išmesti raketą už žemės traukos ribų. Raketos kelionė bus stebima su pagelba tam tikrų prietaisų, kada raketa pataikys į mėnulį, bus matomas šviesos pliupsnys.

Špionažas ir sabotažas Anglijoj, 3000 šnipų.

Už oficialaus Anglijos oro ministerijos pareiškimo, kad Stokporte „Fairley Aviation Company" lėktuvų dirbtuvėse susekta keli sabotažo veiksmai ir šiais metais padarytų daugelio asmenų suėmimų kurie buvo kaltinami šnipinėję svetimoms valstybėms, kyšo atnaujinta ir išplėsta anglų „Intelingence service" veikla. Šiuo metu Anglijoj jaučiama tam tikra špionažo panika, kuri yra berods, didžiausia po 1927 m. Sovietų kontroliuotos b-vės „Arcos" aferos. Tą aferą asmeniškai aiškino pats generolas majoras Vyndhamas Caildsas.

Oro ministerija savo trumpame komunikate spaudai pranešė, kad policija, tirdama tuos įvykius, Stokporte dar surado 3 kitus sabotažo veiksmus. Buvo rasta, kad lygiai tokiu pat bûdu sugadinti kelių lėktuvų elektriniai kabeliai.

Šie Stokporto įvykiai nėra vieninteliai. Ne persenai du sabotažo veiksmai buvo įvykdyti Ringway aerodrome esančiuose lėktuvuose. Tie lėktuvai turėjo bûti išbandomi prieš juos perimant į britų karo aviaciją.

Vieno naujo, šiaurės Anglijoj pastatyto, karo laivo naikintuvo bandomoj kelionėj nustojo veikę turbinos. Ištyrus pasirodė, kad kas nors į turbinas įmetė straigtą atsukamąjį ranktą. Pataisymas užtruko du mėnesiu.

O viename fabrike, kai ten kaip tik buvo bandomi nauji kovos laivams skirti propeleriai, kurie turėjo 3 klm. per valandą pagreitinti laivų greitį, įvyko ekspliozija.

To viso pasėkoj šiais metais „Slaptosios tarybos (Secret service) skyriui ir išplėsti M. 1. 5 — tai reiškia svarbiausio Anglijos antišpionažinės žvalgybos biuro veikimą prieš 3 tûkstančius Anglijoj esančių šnipų ir sabotažininkų, buvo pridėta dar 450 tûkstančių sv. sterlingų (apie 135 milijono Lt).

M. 1. 5 vyriausias centras yra privačiuose namuose viename Londono priemesty. Minėti to biuro adresą yra uždrausta įstatymais ir griežia bausmė.

Dabar visas šios organizacijos narių, kurie yra žinomi, kaip „S" vyrai, darbas nukreiptas prieš tuos moderniškus šnipus, kurie šnipinėdami ginklavimosi ir kitas militarines paslaptis, dabar pradėjo naudotis naujais metodais — sabotažu.

Šie užsienių valstybių agentai keliauja iš vieno fabriko į kitą. Daugumas jų yra geri technikai ir, pasitaikius progai, gadina mašinas, lėktuvus ir t. t. Tuo bûdu jie sunaikina ilgų mėnesių darbą ir sudaro davo pavojų daugelio žmonių gyvybei.

Dabar griebiamasi griežtų apsaugos priemonių, kad nebegalėtų pasikartoti jokie sabotažo veiksmai. Visa eilė specialaus Skotland Jardo skyriaus detektyvų gavo įsakymą stebėti, kad niekas be ypatingo leidimo neįeitų į fabrikus, kuriuose gaminama amunicija. Žaliava iš sunkvežimių iškraunama už fabrikų sienų. Prieš priimant į tokius fabrikus naujus darbininkus, labai griežtai tiriamas jų gyvenimas ir kt. dalykai. Abejotini atsitikimai tuojau perduodami „Intelligence service" vyrams.

SKUBĖKITE SIUSTI PINIGUS UŽ «LIETUVIO» PRENUMERATĄ 1938 METAMS.

Lietuviškos muzikos ir dainos koncertai

Gautos iš Kauno naujausios lietuviškos plokštelės

(Demonstruojamos su garsiakalbe mašina)

SEKMADIENIAIS, ŠVENTADIENIAIS IR VISOMIS DIENOMIS NUO 2 VALANDŲ DIENOS! VAKARAIS STYGŲ ORKESTRAS (TRIO)

Lietuvių Užeigoje

BAR RIO BRANCO

Rua Visc. Rio Branco, 461 Tel. 4-2435 São Paulo.

PAVIENIAIS NUMERIAIS „LIETUVIS" PARDAVINĖJAMAS

SÃO PAULO:

Luz stoties kioske.

Prie centralinio pašto laiptų ir kampo.

Largo da Sé prie laikrodžio ir bondžių st.

Bom Retiro — Juozo Baužio krautuvėje, Josė Paulino vaistinėje, Genevičiaus krautuvėje, Silva Pinto laikraščių kioske, prie Luz stotyje, Luz tilto kioske, Sorocabana st. kioske ir redakc. rua Bandeirantes 474.

Moóca — rua da Moóca ir av. Paes de Barros laikraščių kioske.

Villa Zelina — Vygelio krautuvėje ir pas išnešiotojus.

Villa Anastazio — Kirilausko krautuvėje ir pas Skadą. Lapos kioske.

SANTOS MIESTE — Stoties kioske.

RIO DE JANERO — pas Ramanauskus, rua Bella 130, „Vilnies" s-goje.

Red. ir Adm.

Lietuviai Žemdirbiai.

Jei Tamsta manai pirkti ûkį ar parsikviesti savo gimines bei pažįstamus iš Europos, tai žinokite, kad visas geriausias informacijas ir patarnavimus Jums suteiks EMPREZA PIRATININGA DETERRAS E COLONISAÇÃO Ši kompanija greitu laiku parceliuos į sklypus ir išparduos labai prieinamomis sąlygomis didelę ir labai puikią fazendą prie Faxina miesto (S. Paulo estade). Visą fazendos žemę kerta Sorocabana linijos geležinkelis. Susisiekimas puikiausias geležinkeliu, keliais ir upeliais bei upėmis. Šioje vietoje gyvena labai daug europiečių, kurių tarpe yra nemažai ir lietuvių. Žemė pirmos rûšies. Labai daug puikiausio miško. Klimatas geras ir sveikas.

Užpirkimo sąlygos visiems prieinamos. Už 10 alkerių sklypą iš karto reikia įmokėti tik 700 milreisų. Likusius duodama išmokėti per 7 metus ir tai ne pinigais bet malkomis iš užpirkto sklypo miško. Už kubinį metrą malkų mokama 7 milreisai iš kurių 5 gauna sklypo pirkėjas (ûkininkas), o tik 2 milreisai atskaitoma skolon už pirktąją žemę. Tokiu bûdu žemės pirkėjas iš pirkto sklypo gali ne tik lengvai apmokėti už žemę ir tapti pilnateisiu savininku, bet dar turi galimybės pragyventi ir net uždirbti parduodamas iš savo sklypo mišką (malkas).

Sukvietimui iš Lietuvos giminių ir pažįstamų bus taikomi įstatymai didžiausiomis lengvatomis.

Dėl smulkesnių žinių kreiptis į EMPREZA PIRATININGA DE TERRAS E COLONIZAÇÃO nuo 2 iki 6 valandų po pietų šiuo adresu

RUA SENADOR PAULO EGYDIO, 22 7 andar.

Kalbama ir lietuviškai.

Didžiausia naujiena! Kiekvienam isidėmėtina!

„Lietuvio" Administracijoje nuo šios dienos galima gauti įvairiausių

LIETUVIŠKŲ KNYGŲ IR LIETUVIŠKŲ PLOKŠTELIŲ.

Knygų ir plokštelių pasirinkimas didžiausias ir kainos labai prieinamos. Užeikite isitikinti. Atskirai skelbsime knygų ir plokštelių katalogą su kainomis. Taip pat galima gauti

LIETUVOS VYCIU IR SIAIP IVAIRIU PAVEIKSLU BEI LIETUVOS VAIZDU ATVIRUKU.

Knygos, vyčiai, paveikslai ir atvirukai užsakant siunčiami ir i provinciją registruotu siuntiniu. Už kiekvienos knygos ir paveikslo persiuntimą imama 800 reisų. Siunčiant didesni kieki persiuntimo išlaidos mažesnės.

Pinigus ir užsakymus siųsti šiuo adresu:

„LIETUVIS" CAIXA POSTAL 1764 SÃO PAULO.

Asmeniškai kreiptis: Rua Bandeirantes, 474 S. Paulo.

Pastaba: Siunčiant pinigus reikia pažymėti laiške kokiam reikalui jie siunčiami ir nurodyti AIŠKU IR TIKSLU SAVO ADRESA. Plokštelės i provinciją nesiunčiamos.

PASINAUDOKITE PROGA ŠIANDIEN PAT!

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-4214.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.

Kalba lietuviškai.

Seniausia Lietuviška Siûvykla Mùsų Kolonijoj

„KAUNAS"

Kaune diplomuoto siuvėjo JUOZO ŠLIKTOS

Didelis gerų ir moderniškų medžiagų pasirinkimas.

Medžiagas perku didelėmis partijomis pigiau, todėl ir kostiumai mûsų siûvykloje pigiau, kaip kitur.

Taip pat turime gatavų kostiumų ir kelnių šlapintos medžiagos siûtų mûsų siûvykloje.

Kelnės ant užsakymo vilnonės medžiagos tik 38$000.

Ruą Duque de Caxias Nr. 40 (Prie Sorocabano stoties) S. Paulo.

Už apmokamus skelbimus Redakcija neatsako.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

DR. WLADIMIR DE THIMÉ

Rua Direíta Nr. 36 Telef. 2-6255

Pašalina visas kliūtis juridinėje srity. Kas turite reikalą brazilų įstaigose, kreipkitės į advoką De Thimo. Daro dokumentų vertimus į interiora, prisiunčiant norimus išversti dokumentus ir 25$000 pinigais.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. ap. 4. (kertė rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0316

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v.
Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų
Laboratorija: tyrimas šlapumo, kraujo, mikrobų ir t. t...

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampas Boa Vista ir 25 d Março)

2 andar, salas 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

Tel. buto 2-5068.

ŽEMĖ NAMAMS IŠSIMOKĖJIMUI

nuo 50$ ligi 90$ mėnesiui, sulig vietos ir dydžio

PARDUODAMA

Salia lietuvių imonės «Vilnius» Ltda.

1) Žemė yra pirmos rūšies, apsodinta vaismedžiais; randasi tirštai apgyventoje, aukštoje vietoje, Penhos rajone, todėl klimatas yra labai sveikas.

2) Susisiekimas: iš São Paulo miesto centro ligi Penha „ponto final" kainuoja tik 200 reis iš Penhos, asfaltuota gatve „Estrada São Miguel" ligi 169 Nr. ir paskui i kairę pora šimtų metrų lygia gražia gatve, rua C-el José Meirelles — pėkščiam reike eiti, išviso tik 10 min., arba važiuo jant autobusu „Esperança", kelione užima keletą minučių ir kainuoja, tik 300 reisų.

3) Lietuvių mokyklai — rezervuota, vienas sklypas žemės, su namu, kuri, šiek tiek reformavus, kiekvienu momentu galima pradėti lietuvių pamokas, nes vietoje yra cenzuota mokytoja, kuri pasižada, sąvaitėje pora dienų, ligi oficialiai bus isteigta lietuvių mokykla, mokyti dovanai.

4) Brazilų mokykla, bažnyčia, farmacija, krautuvė yra čia pat vietoje; pravesta elektros šviesa ir neziurint i tai, kad vieta yra aukšta — negiliai žemėje randasi, sveikas šaltinio, mineralinis (radioctiva) vanduo. Pirkimo ir informacijos reikalais galima kreiptis kiekvieną dieną ir vakarą:

RUA C-EL JOSE MEIRELLES 27 (Penha) São Paulo.

* * *

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO"

įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinime, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 447 (sen n.111)

Tel. 4-5576 São Paulo.

DANTISTAS

JOSE LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 264 sobr. São Paulo

Tel. 5-4954

Diplomuotas Europoje ir S. Pauly, su daugelio metų praktikos. — Blombuoja dantis už 10$000 su parcelena, arba si dabru. — Darbas garantuotas. Traudia dantis be skausmo už 5$000. Atkaryta dieną ir nakti. —

Laivakortės į Lietuva ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

Laivų išėjimas į Europą

Astrida	28.	5	38.
Jos. Charlotte	28.	6	38.

Kainos pigios.

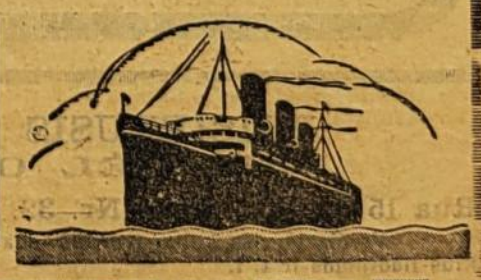
Parduodame laivakortes pigiausiomis negu kur kitur kainomis. Duodame patarimų visais išeivybės klausymais. Negalintiems atvykti į São Paulo į užklausimus atsakome raštu. Rašyt galima lietuviškai arba kuria nors kita kalba.

Darome pinigines perlaidas į Lietuvą litais per Lietuvos Banką.

Perkame ir parduodame dolerius ir kitą svetimą valiutą geriausiomis kainomis. Šamados. Patarnavimas greitas ir sąžiningas.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E C-IA įkurta 1900 m.

Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai
Įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

Ivairios žinios

Motinos Diena.

Gegužės mėn. pirmoji savaitė visame pasaulyje skiriama Motinos garbei. Mūsų mokyklos kiekviena savo rajono lietuviams kasmet ruošia «Motinos Dienas». Šiemet daugumoje mokyklų «Motinos Diena» įvyks rytoj, sekmadienį.

Mes sveikinam lietuves Motinas ir linkime, kad savo tautos didybę ir meilę kartu su gimtąja kalba perduotų ir mažiesiams lietuviukams.

Prasidėjo lietuvių - lenkų derybos dėl susisiekimo.

Kaunas. Elta. 27-IV. Balandžio 25 d. Kaune prasidėjo lietuvių-lenkų delegacijų pasitarimas dėl pašto, telefono ir telegrafo susisiekimo. Pilnaties posedyje kalbą pasakė Lietuvos pašto valdybos vyr. direktorius inž. Birutavičius, kuris priminė, kad po sutarties pasirašymo Augustave dėl susisiekimo sauskeliais, geležinkeliais, oro ir vandens bei telefono, telegrafo ir pašto tarp abiejų valstybių susisiekimą praplėsti ir padaryti prieinama visuomenei. Kalbėjo ir lenkų delegacijos pirmininkas.

Balandžio 29 d. Varšuvoje prasideda lietuvių-lenkų derybos dėl susisiekimo geležinkeliais.

Brazilijos prekyba su užsieniais.

Praeitais metais Brazilija pardavė užsieniams įvairių prekių už 42.529.762 aukso svarų ir pirko iš užsienių už 40.607.508 aukso svarų. Vadinas prekybos balansas su užsieniais suvestas su apie 12 milijonų pelno. Didesnę apyvartą prekyboje su užsieniais padarė Districto Federal ir São Paulo estadai, tik pelningumo atžvilgiu ta apyvarta yra labai skirtinga. Districto Federal į užsienius pardavė už 4.692.197 svarus, o pirko už 16.687.788 sv. tuo tarpu São Paulo estadas pardavė už 20.788.059 svar. ir pirko tik už 15.824.010 sv.

Ernst Moberg patvirtintas Lietuvos Konsulu Rio de Janeiro.

Federalinė Brazilijos vyriausybė sutiko, kad p. E. Mobergas, kurį Lietuvos vyriausybė paskyrė garbės konsulu Rio de Janeiro, užimtų šias aukštas pareigas. Konsulato raštinė jau netrukus pradės veikti.

NAUJA LIETUVIŲ AMERIKIEČIŲ DRAUGIJA KAUNE.

Kaune įsteigta nauja lietuvių amerikiečių draugija, kurios tikslas burti Amerikoje buvusius lietuvius ir palaikyti artimesnius santykius su Amerikos lietuviais. Draugijos steigėjais pasirašė prof. Pakštas, prof. Biržiška, prof. Kolupaila, kun. Kapočius ir kt.

VILNIAUS KRAŠTE DAR NEATIDARYTOS LIETUVIŲ ORGANIZACIJOS.

Kannas. Elta. 27-IV. Vilniaus krašto uždarytų lietuvių organizacijų atstovai lenkų vyriausybei įteikė memorialą, kuriuo prašo atidaryti uždarytas lietuvių draugijas. Į šį klausimą dar atsakymo negauta.

SEIMAS PRIĖMĖ VALSTYBĖS BIUDŽETĄ 1938 METAMS.

Kaunas. Elta. 27-IV. Lietuvos Seimas baladžio 21 d. priėmė 1938 metams valstybės biudžetą, kurio pajamos ir išlaidos siekia 346.808.039 Lt. Praėjusių ir šių meų pradžios krašto ūkiniai duomenys rodo gerėjančių žymių.

Brazilijos atradimo ir vergijos panaikinimo šventės.

Braziliją atrodo Portugalų eskadros vadas Pedro Alvares Cabral 1500 m. kuomet jis ieškojo kelio į Indiją. Ilgai atradimo dienos data buvo ginčijama: vieni skaitė balandžio 22, o kiti gegužės 3 d. Tik eskadros sekretoriaus Pedro Vaz de Caminha laiškas, kuris buvo atrastas ir paskelbtas 1817 m., padėjo galutinai nustatyti tikrąją datą. Dabar aišku, kad balandžio 22 portugalų eskadra tik pasiekė Brazilijos krantus o gegužės 3 pastatė kryžių ir paskelbė šios šalies atradimą. Braziliją jie pavadino Vera Cruz, o netrukus pakeitė į Santa Cruz. Tik nuo 1504 metų ši šalis pradėta vadinti Brazilijos Žemė arba tiesiog Brasil. Tuo vardu buvo vadinamas medis, iš kurio gaudavo raudoną skystimą. Anksčiau Europa to paties vardo medį importuodavo iš Azijos. Kada prasidėjo šio medžio eksportas iš Pietų Amerikos, jo pristatytojai buvo vadinami brazileiros, o pati šalis gavo vardą Brasil, kuriuo ir dabar tebesivadina.

Gegužės mėn. 13 d. Brazilijoj švenčiama vergijos panaikinimo šventė. Vergija panaikinta tik 1888 m. gegužės 13 d. valdant princesai Isabel. Šią šventę ypač iškilmingai švenčia juodukai, kuriems vergijos panaikinimas suteikė žmogaus vardo teises.

Brazilijos atradimo šventę praeitą atradienį iškilmingai šventė ir mūsų mokyklos.

A. Šv.

NĖRA MOTERŲ NUSIKALTĖLIŲ.

Pagal Minas Geraes teisingumo ministerijos patiektas statistikos žinias visame estade 1937 m. buvo užvesta 500 kriminalinių bylų. Visos tos buvo buvo iškeltos tik prieš vyrus, o prieš moteris nė vienos.

PRANEŠIMAS.

Pranešu Parque das Nações lietuvių žiniai, kad Maironio Liet. Pradž. Mokykloje yra gerų ir vertingų knygų. Knygos išduodamas skaityti antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 7 iki 9 val. vakaro.

Mokyklos Vedėjas.

Lietuviška Spaustuvė

BALTICA

Labai pigiai ir gražiai atlieka visus spaustuvės darbus.

Lietuviams nuolaida.

Užeikite įsitikrinti.

A. BUMBLIS

R. João Theodoro, 194

Tel. 4-2640

Ar Tamsta jau įsigijai naujausį Kl. Jūros romaną

„Didysis Sielvartas“?

Kaina tik 7$000. Siunčiant į provinciją registruotu siuntiniu 8$000.

Romaną galima gauti „Lietuvio“ administracijoje.

Kiekvieno lietuvio bute privalo būti Lietuvos Vytis.

Labai gražius Lietuvos Vyčio paveikslus galima gauti „Lietuvio“ administracijoj. Kaina didelio 11$000 ir mažesnio 8$000. Siunčiant į provinciją 1$000 brangiau.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS.

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro Nr. 32. Tel. 2-6393

Verčia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va traktus, viso kius liūdijimus ir t. t.

Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Chamadoms ir pilietybės įgijimui.

MŪSŲ GIMINĖS, DRAUGAI IR PAŽĮSTAMI TROKŠTA ŽINIŲ IŠ BRAZILIJOS, O MES IŠ LIETUVOS, ŠIAURĖS AMERIKOS, ARGENTINOS, URUGVAJAUS...

TODĖL UŽPRENUMERUOKIME JIEMS «LIETUVĮ» IR PAPRAŠYKIME, KAD JIE UŽSAKYTŲ MUMS KURĮ NORS LAIKRAŠTĮ IŠ SAVO KRAŠTO!

«Lietuvio» Redakcija.

PIJAUS RUTKAUSKO

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVYKLA

„ROYAL“

Atlieka darbą greitai, sąžiningai, gražiai, punktualiai ir pigiau negu kitur. Siuvama pagal naujausių madų modelius. LIETUVIAMS NUOLAIDA.

Didelis įvairiausių medžiagų (vietinių ir užsieninių) pasirinkimas.

SIUVAME IR IŠSIMOKĖJIMUI LABAI LENGVOMIS SĄLYGOMIS. UŽEIKITE ĮSITIKINTI!

Rua Duque de Caxias Nr. 627 S. Paulo.

Sklypai Vila Lucia.

Vila Prudentes rajonas neapsakomai progresuoja. Gera padėtis — Didelė ateitis. Liko nedaug sklypų.

Parduodame prieinamomis išsimokėjimo geriausiomis sąlygomis, mėnesinėmis ratomis per 7 metus be užstato, su mažu įnašu. Pasinaudokite proga. Duodame medžiagą greitai statybai.

Bondės Vila Prudente ir autobusai Vila Zelina.

Raštinė vietoje.

Skaitykime lietuviškus laikraščius

«Lietuvio» Administracijoje galima užsisakyti šiuos lietuviškus laikraščius:

1. Didelį, gausiai iliustruotą savaitinį žurnalą «Karį». Prenum. kaina metams 40$000, pusmečiui 20$000.
2. Savaitinį jaunimo žurnalą «Jaunąją Kartą». Kaina metams 40$000 pusmečiui 20$000.
3. Savaitraščius iš Lietuvos „Mūsų Kraštą“ ir „Darbą“. Kaina metams 25$000, pusm. 13$000.
4. Savaitraščius iš Šiaurės Amerikos ir Argentinos: „Dirvą“, „Išvien“, „Amerikos Lietuvis“, „Momentas“, „Švyturys“, „P. Amerikos Žinios“ Pren. kaina metams 15$000, pusmečiui 8$000.

Pinigus siunčiant reikia pranešti aiškų ir tikrą adresą ir nurodyti kokį laikraštį užsakoma. Pinigus siųsti šiuo adresu:

„Lietuvis“ Caixa postal 1764 São Paulo.